

Iubirea ca un vis infinit dăruit unei clipe

NICOLE SERE

Întâlnim în volumul de debut al poetului Sandu Frunză un univers liric special, axat pe cântecul ancestral al iubirii. Poetul este preocupat, atras iremediabil, de sentimentul universal al iubirii și cântă în versul său tainele nuntirii primordiale, dar are și un cult delicat al naturii. Frumosul artistic este intrupat în poezia sa ca o stare a spiritului, ca un dar al lui Dumnezeu pentru copiii săi. Stilul său este unul ușor tradiționalist înscriindu-se însă în postmodernism, solemn, cu profunde nuanțe filozofice, religioase, chiar postromantice. Poezia lui este o poezie intimă, a eului liric, elevată și supusă unei tristeți a marilor praguri trecute prin nostalgia metaforei și emoția misterului primordial al poeziei de esență divină. Emoția profundă a versului este dozată cu maturitate printr-o îmbinare meșteșugită a cuvintelor, a figurilor de stil, a simbolurilor, ori a imaginilor artistice cu strălucirea metaforelor. Cădoarea ocupă și ea un loc important în poezia semnată de Sandu Frunză și este legată de bucuria iubirii și de un fel nemijlocit al poetului de a lua contact cu lucrurile, de a contempla lumea, ca de exemplu în poezia „**Cineva ca tine**” unde exultă bucuria primăverii, vieții:

„E primăvară
Cineva trebuia să mă iubească și pe mine
Ce mărtisor mai frumos
Pentru un om
părăsit de destin
rămas doar în grija lui Dumnezeu
și a ta”

Cădoarea versurilor poate fi chiar derutantă pentru cei care o confundă cu naivitatea, căci, obiectiv vorbind, Sandu Frunză, scrie poezie, așa cum pasărea zboară, cântă, iar muzele sunt mereu șlefuite în versuri de o mare valoare poetică care contribuie fără îndoială la a umple sfera candelor poeziei lui Sandu Frunză cu o serie de note și simboluri particulare care definesc poezia „poetului iubirii și toamnei”

Poezia lui Sandu Frunză trăiește printr-un vers care dezvăluie lectorului maturitatea poetică a autorului care călătorește în lumea tinereții fără bătrânețe... firește, cea a merelor de aur a lui P. Ispirescu! Călătoria „iubirii ca un vis infinit dăruit unei clipe” este presărată de mituri și adevăruri etern valabile... ori de adevăruri filozofice axate pe drumul iubirii, ca un ideal poetic. Ce captivează la versul lui Sandu Frunză este, cu siguranță, vocea lirică unică, blândă și profundă deopotrivă. Mi se pare echivalentul în poezie a unei excelente lucrări în filigran. Conștiința eului liric relevă cititorilor în acest volum gândirea filozofică a autorului, în timp ce eul liric este centrul ființei din perspectiva căruia se realizează cunoașterea și acțiunea. Actualul volum militează prin versurile sale pentru un discurs poetic postromantic, de la suflet la suflet, al iubirii, experimentat mai întâi în imagism și apoi în vorticism. Talentul personal dă substanță poeziei lui Sandu Frunză prin emoții și sentimente, dar cu o conștiință obiectivă a poeziei care oferă spiritului un obiect de interogație, de anchetă, de perplexitate și cheamă irezistibil conștiința la meditație, la nostalgie. Poezia este arta sufletului și îmbracă toate culorile curcubeului poetic, numit simplu, dar atât de complex, poezie...

În ceea ce privește paleta tematică a poeziei lui Sandu Frunză, temele sale preferate sunt iubirea, moartea, natura, lumea, care ne dezvăluie o sensibilitate poetică aparte, pigmentată cu frânturi existențialiste, filozofice și chiar religioase. Vedem încă din primul poem, **La Sanctuar**, metafore și o construcție lirică menită să provoace la visare și la meditație:

La Sanctuar
„Dacă ai privi-o,
Zamolxis,
și tu te-ai îmbujora

Și te-ai lăsa chemat de lumina blândă reflectată
De buzele ei umezite de apa băută la izvorul
din preajma sanctuarului dacic”

Și da, poetul se pierde în visarea unor himerice lumi care nasc poezia sufletului, eternul leopard al singurătății eului liric și care se înalță prin metafore precum în poema **Cel mai frumos bărbat**:

„În singurătatea nopții
Geamul marsei vibrând
Îmi spune cu voce tremurândă de emoție că
ești cel mai frumos bărbat care aduce ploaia”
Poetul rostește parcă retoric în poemul „**Sufletul meu fericit**”
- Susține mereu că e fericit
Ca să evite să explice
De ce rătăcește peste munți și văi,
peste locuri pustii
în timp ce te așteaptă să vii să-i fi complice
în simularea bucuriei zilnice.

El fiind „doar de un duh împlănit de/ iubirea ta ca un vis infinit dăruit unei clipe”. Poetul Sandu Frunză ne propune în acest volum o perspectivă expresionistă a versului său, iubirea este pictată în culori vii, ca un ultim ideal, cântat etern de poeți în operele lor. Poezia acestui volum își asumă rolul primordial al sacrificiului prin și pentru iubire ca un veșnic început al lumii noastre albastre. Cu această credință, poetul se demască lectorului printr-o poezie vie, blândă, metaforică, chiar erotică, dar atât de profundă în prezentarea celor două arhetipuri umane, cel feminin și cel masculin, el și ea, carec sunt frumos prezentate în toate poemele acestui volum. Poetul Sandu Frunză desenează în poemele acestui volum o Ea, femeia iubită este înfățișată ca o taină coborâtă parcă din „Cântarea lui Solomon”, frumoasa, suava, femeia iubită, femeia slăvită prin versuri nemuritoare. Ea este ființa unică în fața căreia el, bărbatul, titanul, își pleacă genunchii într-un gest simbolic, poate chiar mitic, printr-un vers dăruit cu puterea credinciosului ce poate construi prin metaforă o nouă Grădină a Semiramidei într-un deșert contemporan răpus de nonvers, de texte nonliterare, de haos și uneori chiar de nonsensuri. Iubita ne este prezentată maiestros ca o pasăre maiestră unică a cuplului primordial, mereu așteptat, mereu căutat, de poet, cu fervoare în versurile poemului **Iubita mea, mansarda era plină**:

„Iubita mea, mansarda era plină
de armonia ploii care bătea în geam ...
Priveam tăcut, cum izvorai lumină
Și întunericul chiar eu eram”

Forță expresivă și nuanțele cu caracter filozofico-religios din poemul **Regăsire** ne dezvăluie un poet de vocație care s-a regăsit pe sine, în rătăcirea perpetuă dintre „mundan și divin”, în „îmbrățișarea ei solară”, firește este cea a poeziei. **Regăsire**

„rătăcit între mundan și divin
nicăieri nu l-am găsit
pe Dumnezeu mai deplin
decât în îmbrățișarea ei solară
din neuitata dimineață de vară”

În toate cele 60 de poeme ale volumului său de debut, poetul ne invită să-i descoperim atât lumea realității sale cotidiene, dar și lumea lui interioară în care descoperim o lume a iubirii exprimată în poezie, care înobilează omul, lumea, universul fiind este un balsam al dăruirii, al vieții așa cum ne spune poetul în versurile sale:

„O încântare a cântărilor
vibrând suflet lângă suflet.”

■■■

NEUMA[®]

www.revistaneuma.ro

REVISTĂ DE CULTURĂ

Editată de Asociația Culturală NEUMA

APARE SUB EGIDA UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

Alegeri la USR:

Poetul și prozatorul **VARUJAN VOSGANIAN**
a fost ales președinte

Eseistul **ANGELO MITCHIEVICI**
este noul vicepreședinte

INVITAȚII SPECIALE:

Gheorghe Grigurcu

Lucian Vasiliu -

laureatul
Premiului Național
„Mihai Eminescu”

Hanna Bota

Ion Cristofor

Răzvan Voncu

STUDII CRITICE ȘI ESEURI:

Ramiro Sofronie
Gheorghe Glodeanu
Iulian Băicuș
Elena Abrudan
Sunduz Curtseit
Carmen Duvalma

EVENIMENTE:

Premiul Național Lucian Blaga
Ioan Es. Pop

Premiul Național Tudor Arghezi
Gabriel Chifu
Ion Bogdan Lefter

Sandu Frunză, *Iubirea ca un vis infinit dăruit unei clipe*

Întâlnim în volumul de debut al poetului Sandu Frunză un univers liric special, axat pe cântecul ancestral al iubirii. Poetul este preocupat, atras iremediabil, de sentimentul universal al iubirii și cântă în versul său tainele nuntirii primordiale, dar are și un cult delicat al naturii. Frumosul artistic este întrupat în poetica sa ca o stare a spiritului, ca un dar al lui Dumnezeu pentru copiii săi. Stilul său este unul ușor tradiționalist înscriindu-se însă în postmodernist, solemn, cu profunde nuanțe filozofice, religioase, chiar postromantice. Poezia lui este o poezie intimă, a eului liric, elevată și supusă unei tristeți a marilor praguri trecute prin nostalgia metaforei și emoția misterului primordial al poeziei de esență divină. Emoția profundă a versului este dozată cu maturitate printr-o îmbinare meșteșugită a cuvintelor, a figurilor de stil, a simbolurilor, ori a imaginilor artistice cu strălucirea metaforelor. Candoarea ocupă și ea un loc important în poezia semnată de Sandu Frunză și este legată de bucuria iubirii și de un fel nemijlocit al poetului de a lua contact cu lucrurile, de a contempla lumea, ca de exemplu în poezia „**Cineva ca tine**” unde exultă bucuria primăverii, vieții:

„E primăvară
Cineva trebuia să mă iubească și pe mine
Ce mărtișor mai frumos
Pentru un om
părăsit de destin
rămas doar în grija lui Dumnezeu
și a ta”

Candoarea versurilor poate fi chiar derutantă pentru cei care o confundă cu naivitatea, căci, obiectiv vorbind, Sandu Frunză, scrie poezie, așa cum pasărea zboară, cântă, iar muzele sunt mereu șlefuite în versuri de o mare valoare poetică care contribuie fără îndoială la a umple sfera candorii poeziei lui Sandu Frunză cu o serie de note și simboluri particulare care definesc poetica „poetului iubirii și toamnei”

Poezia lui Sandu Frunză trăiește printr-un vers care dezvăluie lectorului maturitatea poetică a autorului care călătorește în lumea tinereții fără bătrânețe... firește, cea a merelor de aur a lui P. Ispirescu! Călătoria „iubirii ca un vis infinit dăruit unei clipe” este presărată de mituri și adevăruri etern valabile... ori de adevăruri filozofice axate pe drumul iubirii, ca un ideal poetic. Ce captivează la versul lui Sandu Frunză este, cu siguranță, vocea lirică unică, blândă și profundă deopotrivă. Mi se pare echivalentul în poezie a unei excelente lucrări în filigran. Conștiința eului liric relevă cititorilor în acest volum gândirea filosofică a autorului, în timp ce eul liric este centrul ființei din perspectiva căruia se realizează cunoașterea și acțiunea. Actualul volum militează prin versurile sale pentru un discurs poetic postromantic, de la suflet la suflet, al iubirii, experimentat mai întâi în imagism și apoi în vorticism. Talentul personal dă substanță poeziei lui Sandu Frunză prin emoții și sentimente, dar cu o conștiință obiectivă a poeziei care oferă spiritului un obiect de interogație, de anchetă, de perplexitate și cheamă irezistibil conștiința la meditație, la nostalgie. Poezia este arta sufletului și îmbracă toate culorile curcubeului poetic, numit simplu, dar atât de complex, poezie...

În ceea ce privește paleta tematică a poeziei lui Sandu Frunză, temele sale preferate sunt iubirea, moartea, natura, lumea, care ne dezvăluie o sensibilitate poetică aparte, pigmentată cu frânturi existențialiste, filozofice și chiar religioase. Vedem încă din primul poem, *La Sanctuar*, metafore și o construcție lirică menită să provoace la visare și la meditație:

La Sanctuar

„Dacă ai privi-o,
Zamolxis,
și tu te-ai îmbujora
Și te-ai lăsa chemat de lumina blândă reflectată
De buzele ei umezite de apa băută la izvorul
din preajma sanctuarului dacic”

Și da, poetul se pierde în visarea unor himerice lumi care nasc poezia sufletului, eternul leopard al singurătății eului liric și care se înalță prin metafore precum în poema *Cel mai frumos bărbat*:

„În singurătatea nopții
Geamul mansardei vibrând
îmi spune cu voce tremurândă de emoție că
ești cel mai frumos bărbat care aduce ploaia”
Poetul rostește parcă retoric în poemul „*Sufletul meu fericit*”
- Susține mereu că e fericit
Ca să evite să explice
De ce rătăcește peste munți și văi,
peste locuri pustii
în timp ce te așteaptă să vii să-i fi complice
în simularea bucuriei zilnice.

El fiind „doar de un duh împlânzit de/ iubirea ta ca un vis infinit dăruit unei clipe”. Poetul Sandu Frunză ne propune în acest volum o perspectivă expresionistă a versului său, iubirea este pictată în culori vii, ca un ultim ideal, cântat etern de poeți în operele lor. Poezia acestui volum își asumă rolul primordial al sacrificiului prin și pentru iubire ca un veșnic început al lumii noastre

albastre. Cu această credință, poetul se demască lectorului printr-o poezie vie, blândă, metaforică, chiar erotică, dar atât de profundă în prezentarea celor două arhetipuri umane, cel feminin și cel masculin, el și ea, carec sunt frumos prezentate în toate poemele acestui volum. Poetul Sandu Frunză desenează în poemele acestui volum o Ea, femeia iubită este înfățișată ca o taină coborâtă parcă din „Cântarea lui Solomon”, frumoasa, suava, femeie iubită, femeie slăvită prin versuri nemuritoare. Ea este ființa unică în fața căreia el, bărbatul, titanul, își pleacă genunchii într-un gest simbolic, poate chiar mitic, printr-un vers dăltuit cu puterea credinciosului ce poate construi prin metaforă o nouă Grădină a Semiramidei într-un deșert contemporan răpus de nonvers, de texte nonliterare, de haos și uneori chiar de nonsensuri. Iubita ne este prezentată maiestros ca o pasăre maiastră unică a cuplului primordial, mereu așteptat, mereu căutat, de poet, cu fervoare în versurile poemului ***Iubita mea, mansarda era plină:***

„Iubita mea, mansarda era plină
de armonia ploii care bătea în geam ...
Priveam tăcut, cum izvorai lumină
Și întunericul chiar eu eram”

Forță expresivă și nuanțele cu caracter filozofico-religios din poemul ***Regăsire*** ne dezvăluie un poet de vocație care s-a regăsit pe sine, în rătăcirea perpetuă dintre „mundan și divin”, în „îmbrățișarea ei solară”, firește este cea a poeziei. ***Regăsire***

„rătăcit între mundan și divin
nicăieri nu l-am găsit
pe Dumnezeu mai deplin
decât în îmbrățișarea ei solară
din neuitata dimineață de vară”

În toate cele 60 de poeme ale volumului său de debut, poetul ne invită să-i descoperim atât lumea realității sale cotidiene, dar și lumea lui interioară în care descoperim o lume a iubirii exprimată în poezie, care înobilează omul, lumea, universul fiind este un balsam al dăruirii, al vieții așa cum ne spune poetul în versurile sale:

„O încântare a cântărilor
vibrând suflet lângă suflet’.